

Utlysning: Doktorandprojekt inom Forskarskolan Energisystem (FoES)

Energimyndigheten utlyser ca 45 miljoner kronor inom Forskarskolan Energisystem. I denna utlysning välkomnas tvärvetenskapliga projektförslag som studerar utmaningar i energisystemen och ska omfatta två till tre doktorander från både samhällsvetenskapliga/humanistiska forskningsdiscipliner, och från naturvetenskapliga/tekniska forskningsområden. Sista ansökningsdag är den 31 januari kl. 23.59. Support via telefon kan endast ges fram till kl. 16.00.

Energisystemen består av människan och hennes samspel med teknik, tjänster och nya lösningar såväl som med politik, lagar och andra samhällsinstitutioner. Dessa delar kan motverka varandra, men de behöver samspela för att vi ska nå klimatmålen och de energipolitiska målen om försörjningstrygghet, konkurrenskraft och ekologisk hållbarhet. Det finns stort behov av kunskap och individer som förstår och kan hantera flera perspektiv och komplexa samband som rör energisystemens utveckling. Dessa individer kan bidra till att skapa den systemfokuserade utveckling som krävs för att nå hållbara energisystem.

I den här utlysningen vill vi nå er som kan skapa ny kunskap och individer med expertkompetens som kan förstå olika perspektiv på energisystemen och samspelen mellan dem. Det ska kunna bidra till att skapa hållbara energisystem. Vi vänder oss särskilt till er som vill leda och delta i tvärvetenskapliga doktorandprojekt. Projekten ska bestå av doktorander och vetenskapliga perspektiv, forskningsfrågor och metoder från både samhällsvetenskapliga/humanistiska forskningsdiscipliner och naturvetenskapliga/tekniska forskningsområden.

Genom tvärvetenskapliga doktorandsamarbeten skapas nya möten och förutsättningar för nya typer av forskningsfrågor som är problemorienterade och utmaningsdrivna. Sådana frågor kan bredda kunskapen och ge förnyade perspektiv om världens energi- och samhällsutmaningar och hur de kan hanteras för att ställa om till hållbara energisystem.

I denna utlysning välkomnas projektansökningar som kan bidra till någon eller några av de energi- och samhällsutmaningar som är prioriterade i denna utlysning:

- Samspel i energisystemen
- Resurseffektiva samhällen
- Förnybara energisystem
- Flexibla och robusta energisystem

Ansökan ska tydligt beskriva hur och på vilka sätt som projektet kommer att bidra till en eller flera av dessa utmaningar och från vilka vetenskapsområden som utmaningarna ska studeras samt vad det förväntas bidra till. Projekten kan beröra

alla former av traditionella men också nya och innovativa energiområden och frågor.

Projektansökan ska utgöras av två till tre doktorandertjänster för fyra års studier. Tillsammans ska handledare och tilltänkta doktorander i projektet ha sin tillhörighet i både samhällsvetenskaplig/humanistisk forskning och naturvetenskaplig/teknisk forskning. Det innebär att minst en handledare med tillhörande doktorand måste vara hemmahörande i samhällsvetenskaplig/humanistisk forskning. Dessutom ska deltagande handledare och doktorander ha sin hemvist på olika lärosäten.

Det är obligatoriskt för de doktorander som finansieras via programmet att delta i forskarskolans gemensamma forskarutbildning. Det omfattar regelbundna möten och seminarier samt ett obligatoriskt kurspaket om ca 40–45 högskolepoäng. Kurserna tas fram i dialog mellan projektledare/handledare och Forskarskolans samverkansforum, och kommer exempelvis att behandla olika perspektiv på energisystemen, vetenskapsteori och metodologi, samt innehålla praktiska övningar och utförande av tvärvetenskapliga kursprojekt. Samverkansforumets verksamhet löper kontinuerligt under hela projektiden.

Det är obligatoriskt för projektledare och doktorandernas handledare att delta i utformningen av forskarskolans gemensamma aktiviteter inklusive i planering och genomförande av forskarutbildningen. Det innebär deltagande i vetenskapliga ledningsgrupper, i utformande och genomförande av doktorandkurserna samt i gemensamma möten och seminarier. Arbetet koordineras av Forskarskolans samverkansforum. Observera att projektledarnas och handledares medverkan i forskarskolans organisation och genomförande ej finansieras genom programmet.

Projektet som beviljas stöd kan tidigast starta i maj 2018 och pågå till den 31 december 2022.

Ansökan kan vara skriven på svenska eller engelska. Texten ska vara skriven så att den som inte är insatt i ämnet har möjlighet att förstå vad projektet handlar om. En engelsk text ska kompletteras med en svensk sammanfattning.

Hur stor andel av projektets kostnader kan jag få stöd för?

Statliga stöd ges till kostnader som direkt är relaterade till doktorandprojektet. För projekt som utgör grundforskning får stöd ges med upp till 100 % av stödmottagarens totala stödberättigade kostnader för doktorandprojektet ([länk till Kommissionens förordning \(EU\) nr 651/2014 + avsnitt](#)).

Universitet, högskola och forskningsinstitut och andra aktörer som inte bedriver ekonomisk verksamhet kan beviljas stöd upp till 100 % av projektets stödberättigade kostnader ([Se Energimyndighetens regleringsbrev](#)). Universitet och högskolor får göra påslag för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar. Institut med icke-ekonomisk verksamhet samt offentliga verksamheter såsom kommuner m.m. får göra påslag för indirekta kostnader med högst 30% på sina stödberättigande personalkostnader (lön + lönebikostnader).

Kostnader som har med projektledares och handledares deltagande i Forskarskolans organisering och genomförande av kurspaket, seminarier och möten är EJ stödgrundande i denna utlysning. Samfinansieringen av projekten kan till exempel utgöras av arbetstid ([länk till hur den kan räknas ut](#)) eller kontanta medel. Samfinansiering i annan form än kontanta medel ska utgöras av faktiska och reviderbara kostnader. Statliga medel får inte räknas med i samfinansieringen.

Organisationer som bedriver ekonomisk verksamhet

Organisationer som bedriver ekonomisk verksamhet kan vara medsökande i ansökningar med universitet, högskola och forskningsinstitut som huvudsökande. Sådana organisationer avser enheter som bedriver ekonomisk verksamhet oavsett enhetens rättsliga form och oavsett hur den finansieras. Med ekonomisk verksamhet avses att tillhandahålla varor eller tjänster på en marknad.

Statligt stöd får beviljas till sådana organisationer med olika stödnivåer beroende på projektets inriktning. De högsta tillåtna grundläggande stödnivåerna aktuella för detta program är 100 procent för grundforskning och 50 procent för industriell forskning. När sökanden är ett litet eller medelstort företag får stödnivån höjas med 20 respektive 10 procentenheter (se artikel 25 [Kommissionens förordning \(EU\) nr 651/2014](#)). Eventuell samfinansiering kan utgöras av kontanta medel eller arbetstid. Samfinansiering genom arbetstid ska utgöras av faktiska och reviderbara kostnader. Statliga medel får inte räknas med i samfinansieringen.

Villkor för beviljade projekt

Energimyndigheten ställer följande krav på projekt som kan beviljas i denna utlysning:

- De inkomna projektförslagen ska innehålla två till tre doktorander med en gemensam problemformulering. Projekten ska vara tvärvetenskapliga. Det betyder att samarbete ska ske mellan forskare verksamma inom både samhällsvetenskapliga/humanistiska forskningsdiscipliner och inom naturvetenskapliga/tekniska forskningsområden. Det innebär också att projekten ska innehålla sakkunskaper, forskningsfrågor, terminologi och metoder hämtade från både humanistiska/samhällsvetenskapliga forskningsdiscipliner och naturvetenskapliga/tekniska forskningsområden.
- Deltagarna i ett projektförslag om två till tre doktorander ska representera minst två olika fakulteter och lärosäten.
- En utförlig och relevant plan för att skapa dialog med och förmedla kunskap och kompetens till projektets utsedda målgrupper och andra intressenter, nationella som internationella.
- En projekt- och kostnadsplan som inkluderar kostnader för doktorandernas löner, resor till kurser och konferenser, fältarbete och laborationer, bihandledning samt beräknade kostnader för projektledares och handledares deltagande i forskarskolans verksamhet. Observera att projektledares och

handledares deltagande i forskarskolans verksamhet ej finansieras genom programmet.

För att stöd ska kunna betalas ut till beviljade projekt måste stödmottagaren bekräfta att hen har tagit del av Energimyndighetens beslut och att hen accepterar villkoren för stödet.

Så ansöker du

Ansökan ska vara skriven så att den som inte är insatt i ämnet har möjlighet att förstå vad projektet handlar om. Ansökan ska lämnas in via Energimyndighetens elektroniska ansökningsverktyg [E-kanalen](#). Tänk på att skaffa användarbehörighet i E-kanalen i god tid eftersom det kan ta några dagar.

Energimyndigheten arbetar för att främja mångfald och jämställdhet och uppmanar därför sökande att beakta dessa frågor vid sammansättningen av projektgruppen, vid val av projektledare, vid anställning av doktorander och vid projektets innehåll, genomförande, samt i dess mål och förmodade effekter.

Följande delar ska ingå i ansökan:

- Ansökan ska beskriva projektets energi- och samhällsrelevans och innehålla ett tydligt mål och syfte. Mål och syfte ska vara formulerade på sådant vis att de kan uppfyllas under projektets löptid.
- En motivering till hur projektet är tvärvetenskapligt och hur tvärvetenskaplig kunskap ska skapas under projektets genomförande.
- En bakgrundsbeskrivning som innehåller en översikt över vetenskapliga resultat och kunskap inom forskningsområdet inklusive relevanta referenser.
- Beskrivningar av projektets upplägg, teori och metod samt hur projektet ska genomföras inklusive referenser. Inkludera även en kort beskrivning av för projektet relevanta samarbeten med nationella och internationella forskare och samhällsaktörer, samt hur projektet integrerar jämställdhets- och mångfaldsaspekter.
- Beskrivningar av projektets doktorandarbeten.
- En sammanfattad budget som uppfyller villkoren för denna utlysning.
- Beskrivningar av projektets plan för att skapa dialog och kommunicera projektets genomförande och resultat med målgrupper och andra intressenter.

En generell vägledning för att skriva en ansökan går också att finna i [Anvisningar för sökande](#).

Den fullständiga ansökan ska vara inlämnad senast den 31 januari 2018 kl. 23:59. Telefonsupport kan ej ges efter kl 16.00.

Bedömningskriterier

Inkomna ansökningar bedöms efter ansökans överensstämmelse med utlysningens syfte och bedömningskriterier.

1. Tvärvetenskaplig kvalitet
 - a. Projektets grad av tvärvetenskaplighet och projektets representation av olika lärosäten och/eller fakulteter.
 - b. Projektets tvärvetenskapliga angreppssätt och vetenskapsteoretisk medvetenhet
 - c. Projektets redovisning av vald forskningsutmaning samt projektets förväntade bidrag till det
 - d. Projektets frågeställningar och projektmål.
2. Energi-, klimat- och samhällsrelevans
 - a. Projektets position i relation till tidigare forskning inom vald energi- och samhällsutmaning.
 - b. Projektets förväntade bidrag till uppfyllandet av de energi- och klimatpolitiska målen och energisystemens omställning.
 - c. Frågeställningarnas relevans för de samhällsaktörer som identifierats vara målgrupper för projektet.
 - d. Projektplanens integration av jämställdhets- och mångfaldsaspekter.
3. Nyhetsvärde
 - a. Projektets grad av nyskapande i sitt innehåll och riktning i relation till sitt forskningsområde.
 - b. Projektets bidrag till ökad kunskap och kompetens inom valt forskningsområde
4. Metod och genomförande
 - a. Projektmålen tydlighet och omfattning
 - b. Lämpligheten i projektets val av metoder för genomförande rimliga och lämpliga i relation till projektets mål och forskningsfrågor.
 - c. Projektets beskrivning av arbetsplanen och genomförande av valda metoder för att genomförande av projektet.
 - d. Rimligheten i projektets omfattning och tidplan i relation till plan för genomförande och föreslagen budget.
5. Kompetens för projektets genomförande
 - a. Projektgruppens sammansättning och dess förenlighet med programmets krav på tvärvetenskapliga samarbeten respektive på samarbete mellan minst två skilda fakulteter/lärosäten.
 - b. Projektgruppens vetenskapliga och ämnesrelaterade kompetens samlade kompetens i relation till projektplanen
 - c. Erfarenhet av tvärvetenskapligt samarbete bland projektets disputerade forskare.
 - d. Projektutförarnas samarbete med för projektet, relevanta nätverk av nationella och internationella forskare och forskningsnätverk.
6. Kommunikation och spridning

- a. Projektets plan för spridning av kunskap och kompetens till för projektet relevanta samhällsaktörer
- b. Projektets plan för genomförande av samarbete med för projektet relevanta samhällsaktörer.
- c. Projektutförarnas samverkan med andra samhällsaktörer.

Vid bedömning kommer även följande att beaktas:

- En balans av ämnen och metoder i den stora portföljen av forskarskolan, inklusive Etapp 1, där de nya projekten kompletterar portföljen.

Beslut om stöd

Energimyndigheten kan komma att begära att du lämnar in en komplettering av ansökan om vi finner skäl för det. Begäran kan gälla till exempel ökat krav på förändringar i projektplanen eller utförligare beskrivning av projektidén. Din ansökan kommer att bedömas av ett programråd med nationella och internationella bedömare. Programrådet lämnar en rekommendation till Energimyndigheten om vilka projekt som bör beviljas stöd. Slutgiltigt beslut fattas av Energimyndigheten, tidigast i april 2018. Du kommer kort därefter att få ett besked av oss om vilket beslut som fattats och med vilka skäl beslutet har fattats.

Kontakt

Marie Claesson

016-544 23 30

Josefin Thoresson

016-544 23 04

Bilaga

Villkor för beviljade projekt

De villkor som gäller för beviljade projekt kommer att framgå av Energimyndighetens beslut om beviljat stöd. Nedan ges en beskrivning av villkoren.

Allmänt

Energimyndighetens beslut om stöd baserar sig på en överenskommen projekt- och kostnadsplan. Den del av kostnaderna som inte täcks av stödet från Energimyndigheten ska bestridas med egna medel eller med medel från annan finansier. Stödmottagaren svarar för finansiering av kostnadsökningar som uppstår under projekttiden. Energimyndighetens beslut om stöd, som inte avser

innevarande budgetårs stödmedel, gäller endast under förutsättning att Energimyndigheten får/disponerar erforderliga medel.

Förskjutningar av kostnader mellan kostnadsslagen accepteras upp till 10 procent inom varje kostnadsslag, under förutsättning att totalramen inte förändras. Större förändringar kräver Energimyndighetens godkännande.

§ 1 Utbetalning av stöd

Utbetalning av stöd sker, om annat ej anges i beslutet, mitt i projektperioden för respektive budgetår utan föregående rekvisition. Stödet täcker mervärdesskatt endast då denna uppkommer som nettokostnad hos Stödmottagaren (gäller endast universitet och högskolor). Verifikationer för de redovisade kostnadsposterna ska vid anfordran insändas till Energimyndigheten. Medel som inte har förbrukats ska återbetalas. Förskott kan lämnas med högst 30 procent av det totala stödbeloppet (gäller endast universitet och högskolor). 15 procent, eller annan procentsats som framgår av beslutet, av beviljade medel kan innehållas tills slutrapportering enligt § 4 inkommit och godkänts av Energimyndigheten.

§ 2 Arbetsgivareförhållande

Energimyndigheten är inte arbetsgivare eller uppdragsgivare för stödmottagaren eller annan som denne anlitar för projektet. Energimyndigheten gör således inte avdrag för skatter, socialförsäkringsavgifter etc.

§ 3 Underrättelseskyldighet angående finansiering

Stödmottagaren är skyldig att omgående skriftligen underrätta Energimyndigheten om medel för projektet i beslutet söks eller erhålls från annan än Energimyndigheten.

§ 4 Rapportskyldighet

Rapporter och enkäter enligt nedan ska inges enligt Energimyndighetens anvisningar. Om särskilda redovisningar krävs därutöver anges det i beslutet.

Lägesrapport

Lägesrapport rörande projektets verksamhet ska lämnas på Energimyndighetens begäran. Den ska innehålla en beskrivning av projektets hittillsvarande verksamhet och resultat samt en ekonomisk redovisning. Dessutom kan Energimyndigheten begära att rapporten ska innehålla en statusrapport. Lägesrapporten ska lämnas till Energimyndigheten senast det datum som anges i beslutet.

Slutrapport

Slutrapport ska redovisa projektresultaten samt innehålla en beskrivning av projektets genomförande och måluppfyllelse. Dessutom ska rapporten innehålla en sammanfattning av projektresultaten på engelska om högst 200 ord. Rapporten ska lämnas till Energimyndigheten senast det datum som anges i beslutet.

En särskild ekonomisk slutredovisning ska inges senast vid i beslutet angivet datum och på en särskild blankett som tillhandahålls av Energimyndigheten eller hämtas på myndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se).

Enkät

I slutet av varje år ska du som stödmottagare fylla i en enkät och lämna till Energimyndigheten. Vi samlar på uppdrag av till regeringen in uppgifter från samtliga stödmottagare för att redovisa ett antal resultat i indikatorform i vår årsredovisning.

§ 5 Ändringar

Väsentliga ändringar inom den av Energimyndigheten godkända projekt- och kostnadsplanen ska i förväg anmälas till Energimyndigheten för prövning och godkännande. Inträffar omständighet av väsentlig betydelse, som får till följd att projektet avbryts, försenas etc, ska stödmottagaren omgående underrätta Energimyndigheten. Stödmottagaren är skyldig att omgående anmäla namn- och adressändring.

§ 6 Publicering

Projektresultaten ska publiceras. Publicering ska göras i enlighet med god internationell sed för publicering av forskningsresultat.

Stödmottagaren har rätt att skydda resultaten med patent eller annan immateriell skydds rätt och därvid avvakta med publicering intill dess eventuella ansökan om sådan skydds rätt inlämnats till berörd patentmyndighet. Avser stödmottagare att skydda resultaten ska detta meddelas Energimyndigheten. Ansökan till patentmyndighet ska inlämnas utan dröjsmål. Önskar stödmottagaren fördröja publicering av annat skäl än ovan nämnda eller avstå från publicering av visst resultat ska Energimyndighetens skriftliga medgivande därom inhämtas från fall till fall.

Vid all presentation av projektet ska anges att arbetet utförts med stöd från Energimyndigheten (namnet återges på engelska med Swedish Energy Agency).

§ 7 Rätt till resultat

Stödmottagaren eller resultatens rättsinnehavare innehar den kommersiella nyttjanderätten över projektresultaten och har rätt att upplåta eller överlåta rättigheterna till annan.

Om rättighet till projektresultat överlåts till ett företag som bedriver ekonomisk verksamhet ska kompensation som motsvarar marknadspriset för rättigheterna lämnas (gäller endast universitet och högskolor).

§ 8 Granskningsrätt

Energimyndigheten eller person/er som Energimyndigheten utsett (t.ex. auktoriserad revisor) äger rätt att följa arbetet och ta del av handlingar som kan lämna upplysning om den tekniska och ekonomiska utvecklingen av projektet. För

att möjliggöra granskning har Energimyndigheten rätt att utfärda särskilda anvisningar för redovisning.

Energimyndigheten har dessutom rätt att följa upp avslutat projekt genom att begära uppföljningsrapport, som ska utformas och inges enligt Energimyndighetens anvisningar. Sådan rapport kan begäras in vid tre tillfällen inom en tioårsperiod räknat från slutrapportdagen.

§ 9 Ändring av beslut

På stödmottagarens begäran med motivering kan Energimyndigheten medge välmotiverade ändringar i projektet.

§ 10 Upphävande av beslut

Energimyndigheten kan besluta att outnyttjat stöd ska innehållas alternativt att utbetalda medel, som ännu ej upparbetats, ska återtas om:

- a) förutsättningarna för projektets finansiering förändrats
- b) projektet inte bedrivs enligt den överenskomna projektplanen
- c) utsikter saknas för att inom rimlig tid nå tillfredsställande resultat i projektet (till exempel på grund av väsentligt ändrade förutsättningar eller konkurrensförhållanden) eller om projektets planenliga fortsättning inte kan anses säkerställd (till exempel på grund av obestånd om stödmottagaren är ett företag)
- d) stödmottagaren underlåter att underteckna och återsända ett exemplar av villkorsbilagan till Energimyndigheten.

§ 11 Återkrävande av utbetalt belopp

Utbetalt belopp jämte ränta 8 % (åtta procent) över gällande referensränta kan återkrävas med omedelbar verkan om:

- a) stödmottagaren inte lämnar föreskrivna rapporter enligt § 4
- b) stödmottagaren använder stödet till annat ändamål än vad som anges i den överenskomna projektplanen
- c) projektet inte bedrivs enligt den överenskomna projektplanen
- d) stödmottagaren i övrigt inte uppfyller skyldigheterna enligt villkorsbilagan eller de särskilda villkoren i beslutet.

§ 12 Innehållande av stöd

Energimyndigheten har rätt att stoppa vidare utbetalning av medel tills dess beslut har fattats att vägra utbetalning eller att återkräva beviljade medel enligt paragraferna 10 och 11. Ett sådant stopp av vidare utbetalning av medel kan även omfatta utbetalningar till andra projekt som administreras av samma institution, företag eller motsvarande administrativ enhet, om Energimyndigheten så beslutar.

§ 13 EU:s statsstödreger

Som villkor för stöd gäller att stödåtgärderna får upphävas eller ändras och stödet återkrävas om Europeiska kommissionen genom beslut som vunnit laga kraft eller Europeiska unionens domstol har funnit att stödet strider mot artikel 107 i fördraget om den Europeiska unionens funktionssätt. Beslut om upphävande eller ändring av stödåtgärderna fattas av regeringen. Därvid fastställs i varje enskilt fall villkoren för återbetalning av stöd.

Samtycke enligt personuppgiftslagen och medgivande till tillgängliggörande av information.

Energimyndigheten tillgängliggör information om projekt som finansieras av myndigheten på myndighetens webbplats www.energimyndigheten.se. Där kan allmänheten söka efter information om pågående och avslutade forskningsprojekt utifrån olika sökord, såsom forskningsämne, forskningsorganisation, projekttitel och projektledare.

I och med att projektledaren och behörig firmatecknare undertecknar villkoren samtycker projektledaren till att personuppgifter (namn och organisation) och den behörige firmatecknaren till att icke sekretessbelagd information och rapporter som förekommer i projektet får göras tillgängliga för allmänheten på myndighetens webbplats. Stödmottagaren är ansvarig för att innehavare av upphovsrätt har medgivit tillgängliggörande och ska se till att upphovsrättsinnehavaren har rätt att lämna samtycke i varje enskilt fall.

Allmän Handling och Sekretess

I princip all post och e-post till Energimyndigheten blir allmän handling. Det innebär bland annat att allmänheten och massmedia har rätt att begära att få ta del av innehållet. Även skrivelser och beslut som skickas från Energimyndigheten är allmänna handlingar. Rätten att ta del av allmänna handlingar som är offentliga är en del av offentlighetsprincipen.

Energimyndigheten får dock inte lämna ut uppgifter som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen. Det innebär att en handling eller vissa uppgifter i en handling kan vara skyddade av sekretess. Det görs därför en sekretessprövning innan en handling lämnas ut i varje enskilt fall.

Sekretess gäller t.ex. för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgifterna röjs.